

Tid	Hvem/hva	Innhold
00:00-00:46	<p>INTRO</p> <p>Ingrid innleder. Introduksjon av ungdomspolitikere og Equinor.</p>	<p>Hvordan skal vi få fart på det grønne skiftet? Hvilke forventninger har politikerne og industrien til hverandre? I denne podkastspesialen har vi fra Equinor tatt turen til Arendalsuka for å diskutere de viktigste utfordringene som både energisektoren, energiindustrien og politikerne står overfor i den grønne energiomstillingen.</p> <p>Vi har invitert med oss Ola Svenneby, som er leder for Unge Høyre, Astrid Hoem, du er leder for AUF, velkommen.</p> <p>Vi har også med oss to som jobber mye med omstillingen av Equinor. Det er deg, bærekraftdirektør Hilde Rød, og prosjektdirektør for utslippsreduksjoner og nye verdikjeder i Norge, Henriette Undrum. Velkommen.</p>
00:46-01:18	<p>Tema: Det grønne skiftet 2021 – Er det mulig snakke om klima uten å snakke om politikk?</p>	<p>Vi går løs på det første temaet her i dag, som er det grønne skiftet i 2021: er det mulig å snakke om klima uten å snakke om politikk? Vi har nå lagt bak oss en sommer med ekstremvær i flere deler av verden. FNs klimarapport ble omtalt som «kode rød for menneskeheten». Klima har også blitt en viktig del av debatten her under Arendalsuka og i valgkampen. Er det mulig å snakke om klima uten å snakke om klima uten å snakke om politikk?</p>
01:18-01:42	<p>Astrid Hoem</p>	<p>Nei, det er ikke mulig. Man er nødt til å snakke om politikk når man snakker om klimaet også, og man er nødt til å bruke politikken for å få ned klimagassutslippene, for nå har vi lenge hatt debatten om debatten, så har det skjedd en del positive ting. Men nå er det åtte år på å kutte halvparten av verdens klimagassutslipp. Det er en så stor oppgave at den nesten kan føles umulig å bære, men det er nødt til å være mulig. Valget må være et klimavalg.</p>

01:42-01:45	Ingrid	Nettopp. "Hva tenker du, Ola?"
01:45-02:03	Ola	Enig i det Astrid sier, egentlig. Det er politikk som kommer til å ta oss ut av klimakrisen og gjennom det grønne skiftet. Så gir politikken også håp, tror jeg. Det er litt viktig å si. Det er politikere som skal gi svar på de utfordringene som stadig flere føler på, så det er definitivt politisk.
02:03-02:23	Ingrid	Du var litt inne på det, Astrid, at vi tar av og til debatten om debatten, men hva er det vi trenger å få på plass i norsk klima- og energipolitikk i årene fremover? For uansett hvem som kommer til å sitte i regjering, vet vi at klima vil tvinge seg høyt oppe på dagsordenen. Hva er det vi må få plass til?
02:23-03:21	Astrid	Det er masse. For det første tror jeg vi er nødt til å klare de målsettingene vi setter oss. Det å sette mål om klimakutt, ikke lenger bare kan være noe man har som et stort mål, men også noe man må nå. Så mener jeg man trenger et klimabudsjett som er like viktig som statsbudsjettet, at vi faktisk teller hver eneste CO2-kostnad på alt man gjør, også på nasjonalt nivå. Så er det en hel drøss av andre ting. Man må ha en plan. Det jeg hører mest fra unge som jobber i oljeindustrien og andre steder, og har tatt fagbrev og jobber i norsk sokkel, så er det: «Hva er planen med det grønne skiftet? Skal jeg omstille meg i bedriften min? Skal jeg omstille meg og ta nytt fagbrev? Hvem skal betale for det? Hvordan gjør vi det?» Vi må komme dit at vi ikke bare snakker om at «det skal være en storstilt omstilling», men vi må ha en plan for folk sine liv, for det er egentlig det viktigste, at vi både klarer å kutte klimagassutslipp og holde folk i jobb.
03:21-03:27	Ingrid	Er det noe du vil legge til og trekke frem, Ola?

03:27-04:25	Ola	<p>Jeg tror Astrid er inne på noe vesentlig, uavhengig om du kaller det «plan» eller hva du kaller, handler det om forutsigbarhet. Både for næringsliv og selskaper, men også for oss unge. Hvilken retning skal vi? Det jeg savner litt i klimadiskusjonen, er kanskje en litt ærligere debatt. Jeg synes det er veldig mange avsporinger og småting som tar veldig mye oppmerksomhet, når sannheten er at det er ingen som har fasiten. Det er ingen som vet nøyaktig hvordan vi skal gjøre dette. Da synes jeg det er for mange avsporinger, enten det er «bompenger er viktig, sosial utjevning i klimapolitikken er viktig», men jeg opplever litt at i klimadebatten ender det på veldig mange rare steder. Diskusjonen om fornybar energi handler veldig ofte om vindmøller på Haramsøya. Når det er kollektivtransport, handler det om bompenger. De tingene er viktige, men at man har det større, overordnede bildet av og til, det savner jeg litt.</p>
04:25-05:37	Henriette	<p>Så tror jeg det å late som det er lett, det er lett når debatten blir litt politisert. Det er lett å slippe unna med enkle løsninger, og det er ingenting her som er lett. Det er ikke sånn at noen bransjer eller områder ikke trenger å omstille seg. Alle skal omstille seg. Jeg tror det kommer til å være kraftig for mange, oss inkludert. De tingene som du trekker inn, er at vi må raskt ha et statsbudsjett for CO2, det er de tingene som Hilde og jeg har jobbet med i vår bedrift. Nå har faktisk hver enkelt installasjon i havet et mål på hvor mye CO2 de kan slippe ut i år, og de vet at neste år blir det mindre. Det blir mindre og det blir mindre, og det skal til null. Det tenker jeg er et ganske kraftfullt virkemiddel når du skal til null. Det er så lett å forstå. Da skjønner du at «her kan jeg ikke gjemme meg. Jeg skal til null». Det er de tingene som vi har jobbet med internt hos oss, som jeg synes</p>

		har vært virkningsfullt og økt forståelsen veldig for problemstillingen.
05:37-06:24	Hilde	Det å ha en tydelig plan og komme litt fra ord til handling tenker jeg er veldig viktig. Man snakker mye om hva man ikke skal gjøre og å kutte utslipp, og det er selvfølgelig veldig viktig, men også å snakke mer om hva vi skal bygge opp, og hva vi skal gjøre mer av. Det tror jeg også vi håper på å se enda mer av fremover i debatten. Hva er det vi skal investere i? Hvordan skal vi få bedriftene til å investere i grønnere løsninger og få de markedene til å fungere? For jeg tror det er ganske stor investeringsvilje, lyst og evne til å gjøre mye i næringslivet, men så trenger man litt drahjelp for å faktisk vite at det er lønnsomt og fornuftig.
06:25-07:20	Astrid	Jeg tror litt som du sier, man er nødt til å starte med også hva man skal gjøre. I stedet sa jeg at vi må ikke bare ha ambisiøse mål, vi må også ha ambisiøse mål for hva Norge kan få til. Da man startet oljeindustrien, var det ikke gitt at man skulle bygge opp verdens beste fagmiljø på å drive med olje langt ute i Nordsjøen, at det skulle være norske folk og bedrifter som gjorde den jobben. Det er et industrieventyr som vi må lære av nå, hvis ikke havner vi bakerst i konkurransen hvis resten av Europa klarer å omstille seg. Hvis resten av verden ber om fornybart ... om det er på produktet eller energien du bruker. Så tenker jeg at nå må vi ha som mål at Norge skal bli best leverende på den teknologien, om det er vindmøller til havs, sirkulærøkonomi, alt det som kommer til å bli etterspurt rundt omkring i hele verden. Da må vi være like ambisiøse som de var på 60-tallet.
07:20-08:33	Ola	Så tror jeg vi politikere skal være litt flinkere på å forklare folk at hvis vi klarer å forhindre klimaendringer, det grønne skiftet og alt dette, så vil livene deres bli

		<p>bedre. Det vil bli lettere å bo i byene. Det blir lettere å ta seg rundt. Det vil være mer kollektivtransport. Livene til folk flest vil bli bedre av at vi klarer å forhindre klimaendringene. Den delen tror jeg er litt viktig å få frem. Det er lett å bli depressiv, på en måte. I hvert fall for vår generasjon også, men å ha politikere som tar ansvar og sier: «Hit skal vi. Dette blir bra. Dette er hvordan vi skal få det til.» Det tror jeg gjør det lettere å få med seg folk. Så er det alltid en diskusjon ... i hvert fall fra enkelte veldig radikale mennesker som sier: «Hvor viktig er det?» Jo, det er ganske viktig. Hvis du får en veldig stor befolkningsgruppe som er veldig mot klimapolitikken, er det også dårlig for klimaet. At noen reiser seg og sier: «Det er bra for ditt liv at det er mindre utslipp i Oslo.» Faren min er bonde, for eksempel. Den første yrkesgruppa som ... han tok over i 1994, sier allerede nå at han merker stor forskjell på vekstsesong og ekstremvær og sånt. At noen reiser seg og sier: «Dette blir bra. Dette klarer vi. Du får et bedre liv av det». Det tror jeg er en viktig del av det også. Og det er egentlig mer politikere sitt ansvar, synes jeg, enn næringslivet.</p>
KUTTET	Henriette	<p>Jeg tror vi har ansvar ... det at dere setter retning. Viser hvor vi skal og prøver å være tydelige tidlig, det tror jeg er veldig viktig, men jeg tror også at alle næringslivsledere, foreldre, ungdomspolitikere ... alle må på en måte være med på å si hvor vi skal, finne veien og ta sin del av ansvaret. Jeg tror at denne problemstillingen er det ingen som kan løse alene. Jeg tror det er veldig viktig at både næringsliv, og ikke minst politikere, setter den retningen tydelig og tidlig, og finner den veien.</p>
KUTTET	Hilde	<p>Og ikke minst forståelsen av at det haster. Det tror jeg nå at folk flest har en sterkere følelse av at det må gjøres noe ganske</p>

		raskt. Også næringslivet er villige til handling.
KUTTET	Henriette	Det tror jeg også, det engasjementet som ungdomspartiene har, er også viktig for å akselerere bevisstheten og tempoet. Det tror jeg, i hvert fall i alle de samtalene som vi har hatt, blant annet gjennom podkastseriene våre, det engasjementet og evnen til å sette ting på agendaen setter jeg stor pris på personlig, også på vegne av mine barn.
KUTTET	Ola	Helt enig. Det er absurd hvor fort det har gått i ungdomsgenerasjonen. Det er ikke så lenge siden at klima ... jeg meldte meg inn i Unge Høyre i 2012. I 2013 var det nesten ikke en del av skoledebattene. I dag er det hovedtemaet på nesten alle skoler. Jeg er helt enig. Jeg bare kom på et lite forbehold, og det er at jeg er veldig for at politikere skal peke ut en retning og vise hvor vi skal, men man må passe på at debatten ikke hver gang handler om: «Vi vil kutte 55 prosent», så sier SV: «Vi vil kutte 70 prosent», så er debatten om hvilke mål man skal ha. Debatten må fortsatt være hvilke tiltak, hvordan skal vi gjøre det, samtidig som man har veldig tydelig mål om hva slags samfunn vi ønsker.
08:34-08:48	Ingrid	Selv om en del av klimaendringene er irreversible, har vi fremdeles tid til å redusere global oppvarming og dens konsekvenser. Har dere tro på at vi kan få det til?
08:48-09:17	Astrid	Ja, for alternativet er ikke til å leve med. Vi er nødt til å få det til. Av og til når jeg blir mest stresset over klima, tenker jeg litt tilbake på da jeg var med i Blekkulf-klubben og man snakket om ozonlaget, som var den store krisen da. Det var en mindre oppgave enn det å omstille hele verden over til grønn, fornybar energi, men vi fikk det til. Jeg tror at man i fellesskap kan få til veldig

		store ting, også på kort tid når det haster. Jeg er håpefull.
09:18-09:46	Ola	Jeg også. Jeg kjenner at jeg orker ikke å gå og tenke på at det ikke går. Bare bite tenne sammen og sørge for at det går. Så er unge i dag veldig stresset, og det er kanskje den største trusselen vi noen gang har stått overfor, men det er klart: oldeforeldrene mine er født rett før første verdenskrig. Besteforeldre før andre verdenskrig. Foreldrene våre er vokst opp med atomtrussel, Khrusjtsjov og alt dette. Dette har vi klart. Vi klarer det en gang til, men da må alle kluter til.
09:47-10:00	Ingrid	“Ja, skal vi klare å begrense klimaendringene så haster å få til det omstillingen. Her må alle bidra, men hva slags forventninger har egentlig dere som sitter her til hverandre? Vi begynner med Equinor. Hilde, du som er bærekraftssjef og kjenner industrien, hva forventer du at politikerne skal bidra med i det grønne skiftet?”
10:00-11:20	Hilde	Kan komme med ønskelisten vår, men det er klart at for næringslivet er det med forutsigbarhet alltid et ønske, at man vet at hvis man satser på noe, at det ikke hele tiden endres og blir for kortsiktig. Vi er selvfølgelig villige til å ta litt risiko, det må alle gjøre, men at du ser at her er det liv laga, og at man har litt forutsigbarhet og langsiktighet i det man gjør. Så er det vel behov ... vi har mye vi ønsker å gjøre, både innenfor havvind og CCS og hydrogen, alt er løsninger som trengs for å løse klimautfordringen, men markedene er ikke nødvendigvis modne nok til å være helt selvgående, så man trenger litt rammebetingelser. Så trenger vi helt konkret også arealer. For eksempel er havvind et typisk eksempel. Nå er det åpnet noen nye arealer, og responsen fra

		næringslivet har vært veldig overveldende, vil jeg si. Det er mange som har lyst til å være med, så jeg tror vi trenger mer areal til det, og for så vidt til karbonlagring også, helt konkret komme i gang med det.
11:21-11:33	Ingrid	Da tar vi det siste spørsmålet på den tematikken her. Da snur vi på det. Hva slags forventninger har politikerne til energiselskap som Equinor, i det grønne skiftet? Bruker vi resten av tiden på det.
11:38-12:30	Ola	Jeg forventer at Equinor gjør 1) det som er økonomisk lønnsomt og 2) at de tar sitt samfunnsansvar. Så synes jeg at det er litt rart at enkelte politikere noen ganger er veldig ... om ikke kjefter på næringslivet, men: «Det er næringslivet sin feil. Det er de store industriene.» Hvis du ser på utslippstallene fra norsk industri, da målt på 1990-tallet, målt mot i dag, er det egentlig privat næringsliv som på veldig mange måter har gått foran. Det er de som har gjennomført en teknologisk omstilling og utviklet ny teknologi. For min del handler det om å ta samfunnsansvaret sitt, og det går både på de store tingene, utslipp og sånt, men også på å utvikle kompetansen de har i bedriftene sine. Sørge for at de folkene som kommer inn, får muligheter til å utvikle seg i bedriften. Så handler det rett og slett om å ta riktige økonomiske beslutninger, og der har jeg full tillit til næringslivet også.
12:30-13:14	Astrid	Helt enig i det siste Ola sier. Det å både beholde og videreutvikle kompetansen, og det at vi i Norge har verdens beste fagarbeidere, som kommer til å være de som tar oss gjennom det grønne skiftet, det gjør meg optimistisk. Jeg tror Norge er ganske godt rustet, for vi har sterk omstillingsevne og dyktige fagfolk. Vi har økonomien til å klare oss og komme oss igjennom. Jeg føler at hele debatten har endret seg, i hvert fall på de årene jeg har

		vært i ungdomspolitikken. Når man snakket om at oljealderen kom til å ta slutt, var det noe som var langt frem i tid. Nå vet vi at det mest sannsynlig er mye kortere. Da er man også nødt til å ha ærlige samtaler om det. Det opplever jeg at man er mer i gang med enn man var for noen år siden.
13:15-14:36	Henriette	Jeg tror også at det med å være ærlig i debatten om «hvilken rolle har du», og «hvilken rolle har jeg», og samtidig si: «Vi har et felles ansvar for å finne løsninger.» Det er lett for at man bare slenger ut det til hverandre, men det er akkurat det grensesnittet mellom bedrifter, politikk og forbrukermarkedet. Hvordan får vi det sammen? Vi skal være ærlige på at vi er en bedrift. Vi skal drive bedriftsøkonomisk, men vi skal også ha et kortsiktig og langsiktig perspektiv. Vi skal tenke både på aksjeeierne våre og utbyttet der, og eierne våre, som er staten, og den verdiskapningen der. Vi skal tenke på de ansatte og samfunnet vi er en del av. Så er jobben vår å produsere energi som vi alle trenger til det grunnleggende, daglige livet vårt. Men det er noe med de rollene. Må huske på å bruke de rollene for det de er verdt, så må alle gjøre det de er gode på. Politikerne må ikke velge teknologier. Vi må ikke være politikere. Vi må prøve å sette oss ned rundt bordet og lage hele puslespillet. Det er utrolig komplisert å finne de løsningene som hjelper alle.
14:35-14:49	Ingrid	Da er det sånn at siden vi er inne fra Arendalsuka, har vi tatt turen ut blant folk for å høre hva slags forventninger de har til industrien og politikerne i den grønne energiomstillingen. Vi skal høre litt hva de hadde å si.
14:50-15:48	INNSLAG/KLIPP FRA ARENDAL	
15:50-15:53	Ingrid	Hva tenker dere om det vi hører i klippet her?

15:54-16:15	Henriette	Høres ut som de har lest strategien vår. Vi skal akselerere det og gjøre det raskere, så det er i hvert fall et råd vi allerede har tatt med oss. Det er det bildet som vi allerede har diskutert. Det kommer til å gå raskere, så det er kanskje en av de tingene jeg bet meg merke i, også at det er voksne energimarkeder. Det må vi jo sørge for å fylle.
16:16-16:37	Hilde	Også den klare forventningen om å investere mer i fornybar energi. Der har vi også lansert en voldsom opptrapping og akselerasjon i juni, så jeg føler vi følger opp det første punktet som ble sagt, med å investere mer og gjøre mer, raskere.
16:37-17:04	Ingrid	Gjøre mer og gjøre raskere. Nå er det slik at den siste IEA-rapporten, det internasjonale energibyrået, de konkluderte med at vi ikke trenger å lete etter flere olje- og gassfelt etter 2021. Samtidig sier FNs generalsekretær at alle verdens land må avslutte all leting etter fossilt brensel. Da spør jeg dere: er det nå tid for å slutte med leting og produksjon av olje og gass?
17:05-18:51	Ola	Dette henger egentlig litt sammen med den første kommentaren som ble gitt, som sa at Equinor raskere skulle fase ut olje. Jeg mener ganske bestemt at det ikke er Equinor sitt ansvar. Equinor sitt ansvar er å tjene penger og ta de beslutningene som er lønnsomme. Det er politikerne sitt ansvar å blant annet sørge for internasjonalt samarbeid, som ble nevnt i sted, det handler om CO2-avgift, kvotemarked og felles energimarkeder, for å vri investeringen. Jeg er veldig uenig i at det er Equinor sitt ansvar. Da er vi litt inne på kjernen for utfasing av olje. Jeg er for at vi skal slutte med olje, og for at vi skal slutte med petroleum og alle utslippskilder, for at vi skal kunne ta vare på både natur og klima. Men jeg er ikke tilhenger av at vi politisk skal sette en dato for verken når vi skal slutte å lete, eller når vi skal slutte med olje. For det første er ikke det et politisk ansvar. Det politiske ansvaret er å gjøre oljen overflødig, enten med CO2-avgift og kvotemarked, gjøre de fornybare energiformene mer lønnsomme, slik at vi bruker markedet til å vri om investeringene. Så

		<p>er jeg også redd for at hvis vi i Norge setter en sluttdato for petroleumsproduksjon, at vi nettopp, slik som vi var inne på i sted, flytter utslippene. Det er ikke helt sammenlignbart, men jeg synes likevel det er en god illustrasjon. Man hadde litt den samme diskusjonen i Tyskland: «Nei, nå må vi slutte med atomkraft, så begynner vi med fornybar energi i stedet.» Konsekvensen var at man begynte med kull. Det er i hvert fall min bekymring og hvorfor jeg er imot å politisk sette en sluttdato. Det viktigste for meg, bare for å legge til det, jeg er ikke for ny leting, men hvis det er det beste, må vi gjøre det. Det er at vi ikke sitter med skjegget i postkassen, og at det er staten som tar den økonomiske risikoen ved det.</p>
18:53-20:22	Astrid	<p>FNs generalsekretær er veldig tydelig. Når han sier at alle land må slutte med leting etter fossilt brennstoff, betyr det også Norge. Jeg tror ikke vi skal sette oss i en situasjon eller drømmeverden hvor vi tenker at det ikke gjelder oss. Jeg mener at det er riktig å stoppe leting. Jeg mener også at man egentlig bør sette en sluttdato, for Norge må gå som foregangsland. Hvilke effekter det kommer til å ha internasjonalt? Noen rapporter sier at det mest sannsynlig ikke kommer til å bli fylt av andre land i like stor grad hvis vi slutter med olje, men det kommer i hvert fall til å ha en kjempestor signaleffekt, for Norge også er en stor energinasjon. Men jeg føler at det mest positive med hele denne debatten om oljens framtid, er at den har kommet ganske langt. AUF satte jo sluttdato bak i 2018. Jeg kommer fra Kristiansund. Begge foreldrene mine jobber i oljeindustrien. Det var en tøff mandag å komme hjem til Kristiansund på. Jeg hørte det fra alle på gata og fra mine egne foreldre, men nå er samtalen et helt annet sted. Alle er klar over at vi kommer til å slutte med olje og gass, både fordi det er viktig for klima, men også for økonomien sin del. Vi vet at hvis vi fortsetter på samme måte som vi har gjort, kommer det ikke til å være den samme økonomien inn i fremtiden. 80 prosent av Europa skal være på fornybar energi innen 2030. Jeg er veldig glad for at samtalen om oljeindustrien og oljealderens slutt også har blitt en samtale om</p>

		starten på det grønne, industrielle eventyret vi skal inn i.
20:23-21:11	Henriette	Jeg tror det er ganske bred enighet om at vi må fase ut de fossile brenslene fra energisystemet. Og så betyr det at vi egentlig må erstatte 80 prosent av det som er dagens system, med noe annet. Det er der vi må sette inn innsatsen. Hvordan klarer vi å få inn alt det nye som gjør at vi ikke har behov for olje, gass og kull lenger? Det er det å ta bort behovet, dekke den etterspørselen i energisystemet på en annen måte. Jeg tror at konsekvensen av et energisystem som kolliderer, det er en ganske vanskelig situasjon. Vi er enige om målet, men så må vi prøve å finne de gode virkemidlene for å nå det målet.
21:15-21:45	Ola	Enig. Jeg synes standpunktet til Astrid er et helt legitimt standpunkt, men veldig ofte synes jeg at de som er mest offensive på å legge ned oljen, er de mest defensive på nettopp nye næringer, enten det er havvind, vindkraft på land eller hva det måtte være. Det synes jeg er en litt uærlig form for debatt. Den kraften vi bruker, er stort sett fornybar, men vi er ikke et elektrifisert land. Se på transportsektoren vår og veldig mange andre sektorer. Det er på en måte et resonnement som ikke svarer opp, og da må man i hvert fall være enda mer offensiv på motsatt side.
21:46-22:35	Astrid	Det er jeg helt enig i. Jeg synes det er en utfordring i hele klimadebatten at nå har man partier som sier nei til havvind og vind på land ... og det er enkelt prosjekter man kan være enig i at det har gått for lang fra man har gitt konsesjon ... «bestefaren min satt i kommunestyret, så bygges det ut nå», så skjønner jeg at du må ha med lokalsamfunnet også. Men å konsekvent si nei til vindkraft på land og til havs, på å oppjustere vannkraft, som du har ganske mye uutnyttet potensial i, på solceller, egentlig på alt, så er jeg helt enig med Ola. Der må vi bygge ut masse, for energi kommer vi til å trenge masse av. Nå skal vi elektrifisere norsk sokkel, som er kjempebra. Vi skal elektrifisere egentlig hele samfunnet vårt.

		Vi kommer til å trenge mer energi, og da må vi si en del upopulære ting.
22:36-23:07	Ola	En ting er at veldig mange land ... om de så bruker olje, uten at det trenger å ha noe å si for norsk politikk, men det er litt underkommunisert hvor mange land som ikke har energi, annet enn et bål, men som også trenger energien. Det er ikke nødvendigvis et argument for eller mot norsk olje, men det er definitivt et argument for at Norge har en gyllen sjanse til å utvikle den nye teknologien som også kommer til å bli brukt i Kina eller India, men spesielt Afrika sør for Sahara, for eksempel.
23:08-23:13	Astrid	Jeg tror ikke det finnes en energikilde som det ikke kommer til å være stor debatt rundt.
23:14-23:16	Henriette	Det tror jeg du har helt rett i.
23:16-23:27	Astrid	Nå har vi en stor debatt rundt vindmøller, men vi trenger energi. Da er vi også nødt til å, som jeg sa i sted, ta en del upopulære valg for å bygge ut mer fornybar energi.
23:28-23:53	Ola	Helt enig med Astrid. Jeg tror vi skal huske på at vi sannsynligvis har verdens beste oljepolitikk. Enten det er måten vi forvalter penger på, selv om vi bruker mye penger. Oljefondet, hvordan vi har innrettet det på, den politikken tror jeg også vi skal bruke på en del andre ting. Enten det er på vindkraft eller havvind, at politikere går sammen med næringen og sier: «Dette er hvordan vi skal gjøre det.» Vi må gjenta den suksessen, men for alle næringer.
23:54-24:46	Henriette	Jeg tror at én av suksessene i den politikken har vært at politikerne har klart å komme sammen i en del stabile forlik, som har gitt oss det som er veldig viktig for industrien, nemlig langsiktige og stabile rammebetingelser, som gjør at vi kan investere. Det er en av tingene jeg håper vi kan ha begynt på nå, med energimeldingen som kom i vår, og med det forliket som LO og NHO har klart å legge på bordet, sammen med driften og alle forbundene rundt, både energi- og industripolitikk. At vi klarer å få lagt et fundament av enighet, så er det mange ting man kan diskutere partipolitisk, men vi kan ikke vingle på de aller største fundamentene i den norske modellen. Det vi har gjort på olje og

		gass, er helt unikt. Det har vært virkelig vellykket.
24:48-25:20	Hilde	Jeg tror det er en veldig viktig erkjennelse dette med at ingen energiformer eller -utbygging kommer til å være helt problemfrie. Det gjelder nok både kostnader og det økonomiske, men så kommer det sikkert også til å komme mye debatter rundt naturmangfold. Det tror jeg også er viktig å være klar over, og være beredt til å ta de diskusjonene og passe på at man ikke løser et problem med å øke et annet problem. Det er også et sted vi prøver å være fremoverlent.
25:21-26:09	Astrid	Den norske modellen er virkelig det som kommer til å være noe av det som gjør at Norge kan lykkes med det grønne skiftet, det at vi har det systemet med å snakke så godt sammen med partene i arbeidslivet, staten og næringslivet. Det er virkelig noe av det aller viktigste vi har for omstilling. Så tenkte jeg å legge til at i hele energidebatten må vi utvikle mye ny grønn energi, for så store deler av næringslivet vårt er helt avhengig av billig strøm. Det er kompetanse og billig strøm som er en av de største konkurransefortrinnene til Hydro i Surnadal og ganske mange andre steder. Et påslag på bare et par øre utgjør ganske mange millioner for de bedriftene. Der er vi nødt til å sørge for at vi for levert nok energi, også for å holde strømprisene nede.
26:10-26:32	Ingrid	Samtidig som vi skal bevege oss bort fra fossilt brensel, så skal vi bygge nye industrier og grønne arbeidsplasser. Men hvordan skal vi klare å få disse tingene til å skje på en sånn måte at vi sørge for at folk står i jobb i Norge? Astrid?
26:33-27:16	Astrid	Jeg tenker at det er den viktigste oppgaven. Kutte klimagassutslipp, få ned forskjellene og holde folk i jobb. På den ene siden mener jeg at vi kommer til å holde mange i jobb, for fagfolkene som også jobber direkte i leverandørindustrien i norsk olje og gass i dag, er verdens beste på sine områder. De kommer også til å være de som tar oss igjennom det grønne skiftet. Så må vi også ha en plan for

		<p>hvordan vi skal gjøre omstillingen. Hvis man trenger en litt annen type kompetanse, skal man da ta et helt nytt fagbrev, litt det jeg snakket om i sted. Så er vi nødt til å skape de nye, grønne arbeidsplassene. Der skjer det veldig mye spennende rundt omkring i Norge, så jeg tror staten må stille opp med sine muskler og være med på å bygge en ny grønn industri.</p>
27:17-28:46	Ola	<p>Dette er egentlig det som er kjernen i det som egentlig er hovedproblemet. Klimagassutslipp har egentlig vært et tegn på sivilisasjon. Økt klimagassutslipp har betydd økt økonomisk vekst, som har betydd mindre fattigdom, mindre barnedødelighet, mer velstand og så videre. Det er egentlig det som er kjernen, man skal kunne ha den økonomiske veksten samtidig som man reduserer utslippene og etter hvert går i null. Igjen handler det om de store tingene, som kompetanse. Både den kompetansen som på en måte er statens ansvar, skole og utdanning, men også i næringslivet, som handler om hvilke muligheter man har etter at man tar seg en jobb der. Så handler det om at vi må gjenta en suksessoppskrift. Dette klarte vi med oljen. Det er lett å tenke at det var en selvfølge. Men se på Venezuela. Det er et av de landene som har størst oljereserver i mengde, ikke bare per innbygger. Vi må gjenta den suksessoppskriften. Der er Norge godt stilt. Det er viktig å si. Vi har en høyt utdannet befolkning. Vi har et omstillingsdyktig næringsliv. Jeg er enig med den regla Astrid hadde i sted, men det er en ting til jeg vil legge til. Vi har også politikere på tvers av midtstreken, som også snakker med hverandre, og det er et godt utgangspunkt. Jeg tror vi rett og slett må gjenta det som har funket. Det betyr ikke en blåkopi av det vi gjorde i 1969 og etter hvert med oljefondet, men den type løsninger.</p>
28:47-29:23	Hilde	<p>Veldig enig i at vi må bygge på det vi kan og den kompetansen vi har. Vi må satse på at vi får med oss alle de som i dag jobber i olje- og gassnæringen og leverandørindustrien, klare å utnytte det. Også sikre at vi har en planlagt</p>

		<p>overgang og ikke får en sjokkartet ... at vi får det veldig travelt. Det å planlegge godt og ha litt tid på bestillingen tror jeg også vil gjøre det lettere.</p>
32:42-32:57	Ingrid	<p>Ja, Norge står godt rustet til å gjennomføre en storstilt energiomstilling. Men det er også uenighet om løsningene og hva som kreves for å lykkes.</p> <p>Derfor har vi vært ute i Arendal og spurt sentralstyremedlem Tobias Stokkeland i Grønn ungdom og Anja Bakken Riise, som er leder for miljøorganisasjonen Fremtiden i våre hender, hva slags råd de har til Equinor og politikerne</p>
33:00-35:05	INNSLAG MED GRØNN UNGDOM OG FVH	
35:10-35:15	Ingrid	Noen umiddelbare reaksjoner på det vi hørte?
35:16-36:13	Henriette	<p>Jeg synes det siste med å ikke vente for lenge, for bedriftene er det akkurat det dilemmaet vi står oppi. Hvis du går for tidlig, går du konkurs. Går du for sent, kommer du ikke inn i det markedet. Å balansere det er en av våre hovedutfordringer. Det å begynne å jobbe tidlig, slik som vi har gjort med å bygge teknologi på CO2-fangst og lagring, på offshorevind, slik at man er klar ... jobbe tidlig med å få markedsadgang, jobbe tidlig med å etablere prosjekter ... og vi har fått mange prosjekter tidlig. Men det er en fin balanse mellom å bli genierklært fordi du var så tidlig, eller idiotforklart fordi du tapte penger. Det er akkurat dette dilemmaet vi står oppi, og vi ser at nå akselererer vi. Men det er ikke sånn at det er lett å finne rett tidspunkt.</p>
36:14-36:40	Hilde	<p>Synes Anja sa det veldig bra. Hun sa dette med at næringslivet gjør jo mye, men det er også vanskelig hvis andre kan sluntre unna. Der har vi også diskutert dette med at man kan være så langt foran markedet, men ikke for langt. Man må ha litt like konkurranseforhold. Dette med å ha tydelige krav og reguleringer et vi veldig enige i.</p>
36:41-37:00	Astrid	<p>Jeg er veldig enig i det Anja sier. Man må sette tydelig mål og tydelig retning. Det er viktig at politikerne tar ansvar for det, hvor det er vi skal. Man bruke mer aktivt det statlige</p>

		eierskapet. Må være veldig tydelig om hvilken retning vi skal i.
37:00-38:32	Ola	<p>Jeg og Astrid har vært enige veldig lenge, men det er mulig at det er en liten uenighet der. At Equinor enten ikke omstiller seg fort nok eller går for fort, det er en økonomisk risiko som man vil unngå. Økonomisk risiko og klimarisiko blir mer og mer den samme typen risiko. Løsningen på det kan være mer statlig eierskap, men jeg vet ikke helt om jeg er komfortabel med det. Er det ta politikere som skal ta investeringsbeslutninger på vegne av Equinor, som i hvert fall jeg synes er en enda større økonomisk risiko. Nå er ikke det mennesket som stilte spørsmålet her, men det jeg noen ganger oppfatter av en del mennesker når de snakker til Equinor, er å snakke til Equinor og andre selskaper som noen med et annet samfunnsoppdrag enn å tjene penger. Men det er klart at det viktigste målet for dere er å tjene penger. Det er sånn som kanskje ikke er så politisk korrekt å si i Norge, men det er å tjene penger. Det er oppdraget til næringslivet. Så er det politikere sitt ansvar å sørge for at man kan tjene penger samtidig som man har en omstilling, og samtidig som man har et samfunnsansvar i bedriften. Den kommentaren om at Equinor skal omstille seg, helt enig, men det må være på bakgrunn av økonomi og at man skal tjene penger og fortsatt ha økonomisk vekst. Der tror jeg politikere har ... vi har snakket mye om ansvar, men et helt annet ansvar for å sørge for at de investeringene vrisk. Equinor skal ikke gjøre det for å være snille. De skal ikke gjøre det for at det er bra. De skal gjøre det for at det skal bli lønnsomt å velge klimavennlig.</p>
38:33-39:18	Henriette	<p>Så tror jeg at vi som bedrifter, skal gjøre valg som ... og det er som du sier. Vår oppgave er å omsette energiresurser til energi, til det beste for samfunnet og folk. Vi har et ansvar for å finne helheten, så er det vår oppgave å tenke både kortsiktig og langsiktig. Vi skal ivareta eierne våre og de interessene, både på kort og lang sikt. Vi skal ikke bli fristet til å bli kortsiktig heller, så sånn sett skal vi pre-investere og være modige, men vi må jo sørge for at vi har</p>

		<p>en fornuftig inntjening som gjør at vi har nye penger, som gjør at vi kan investere i nye prosjekter, drive videreutvikling og opprettholde jobbene. Det hjelper jo ikke om vi kjører oss selv på ryggen. Det blir ikke en omstilling av det.</p>
39:19-40:24	Astrid	<p>Jeg tenker at det aktive statlige eierskapet er viktig, også fordi man skal være med på å dele den risikoen som er noe av det jeg tror er det aller viktigste vi gjør, at fellesskapet deler på risikoen. Det må vi fortsette å gjøre, også fordi det er innbringende på andre sider hvis man får det til. Så er jeg bekymret for at hvis vi ikke peker ut nok retning ... og det er ikke fordi politikerne skal si: «Det neste store blir dette», det tror jeg ikke politikken alene kan klare, men for at man må peke ut hvilke næringer Norge også kan bli best på videre. For hvis man ikke gjør det, tror jeg vi havner i en situasjon der vi prøver å bli best på alt, så tenker man litt forskjellig på det, og det som vi vet i Norge, er at vi er aller best når vi setter oss ned og sier, som man gjorde i oljeindustrien på 60-tallet, «her skal vi bli verdensledende, vi henter inn internasjonal kompetanse for å lære opp og starte norske bedrifter». Det samme må vi fortsette å tenke, at vi skal bli best, om det er havvind, mineralutvikling og alt det som Norge har naturlige forutsetninger for å klare. Der må politikken vise veien. Hvis vi ikke gjør det, tror jeg det kan bli mange prosjekter på en gang.</p>
40:25-41:21	Ola	<p>Jeg er enig i retningen, jeg er bare uenig i at staten skal bruke eierskapet sitt på å gjøre det, for den beslutningen har jeg mer tillit til at selskapene gjør. Jeg mener at det viktigste vi kan gjøre for å komme i den retningen, er nettopp å bruke markedet og gjøre det økonomisk lønnsomt å velge klimavennlig. Ikke bare for staten og enkeltmenneskene, men også økonomisk lønnsomt for bedriftene. Jeg er helt enig med målet til Astrid. Jeg regner med at Astrid ikke sier at: «Dette er enkelt, som vi gjorde med oljen i 1969», jeg tror ikke du trengte å bli genierklært i 1969 for å vite at man kunne tjene penger på oljen. Da var det mer en diskusjon om hvordan vi skulle forvalte det. Jeg kan i hvert fall ikke si at «nå har vi den</p>

		næringen, det er den nye oljen», for sannheten er at det ikke er det ... det vet vi ikke, men hovedpoenget mitt er at jeg er uenig i at vi skal bruke eierskapet vårt. Jeg mener vi skal bruke de markedsmechanismene for å få det til.
41:22-42:34	Henriette	Jeg tror det her er litt av kjernen i problemet. Fra olje og gass har vi jo levert inn i et marked som har hatt et enormt sug etter produktene. Det er jo veldig rasjonelt for bedrifter å forholde seg til. Når vi snakker om hydrogen, for eksempel, og også CO2-lagring, der finnes det ikke et fungerende marked i dag. Det er ikke mulig for oss å lage en prognose for en fremtidig prisutvikling, for vi har ingen erfaring eller markeder. Jeg tror det er ganske essensielt at her, i tillegg til alt det vi fikk til med oljeindustrien, så må vi først bygge dette markedet. Da er vi inne på politikk. Hvordan bygger man et marked? Hvordan skaper man en etterspørsel? Jeg er helt sikker på at et fungerende marked utløser store industrielle investeringer, for bedriftene går dit fordi de har muligheten til å tjene penger. Store industrielle investeringer utløser store endringer. Vi skal ha store endringer raskt, så jeg tenker at en veldig viktig politisk oppgave nå er å skape forutsigbare markeder, som gjør det mulig ... vi kan ta rasjonelle beslutninger på markedsanalyser. Det er vanskelig å være rasjonell på et marked som ikke finnes.
42:35-43:18	Astrid	Og det er jeg helt enig i. Vi er nødt til å skape et hjemmemarked som også gjør det trygt for bedriftene å investere og satse, så kan jeg og Ola diskutere aktivt statlig eierskap ganske lenge, det er nok litt på siden av debatten. Men jeg tror også at det er viktig at når staten er en så stor eier i Equinor og mange flere bedrifter, som jeg tror er bra, så må vi også ikke være en passiv eier. Da skal vi også bidra inn i de generalforsamlingene og styrene som vi sitter i. Det tror jeg er lurt, både for klimaomstilling, men også fordi hvis staten er en passiv eier når vi eier så mange aksjer, tror jeg ikke det er en god utvikling.

43:18-43:44	Henriette	Jeg tror ikke vi bare skal tenke hjemmemarked. Jeg tror vi også skal tenke EU-marked. For oss som energinasjon tror jeg det å jobbe tett sammen inn mot EU for å skape disse markedene, skape et marked for hydrogen, sørge for at blått hydrogen sammen med grønt hydrogen kan være en del av markedet, det tror jeg er en veldig viktig oppgave for norske politikere.
43:45-44:18	Hilde	Ja, for det er mye diskusjon om hvordan man kan prøve å regulere ... slutte tilførselen av olje og gass. Men nettopp denne etterspørselssiden, denne etterspørselen kommer jo fra andre sektorer og forbrukere. Det å finne politikk som virker og er med på å få frem etterspørsel etter alternativer i andre industrier og sektorer, det er litt av dette EUs Fit for 55 forsøker. De klarer å finne de virkemidlene som lar markedet virke på en god måte.
44:19-44:31	Ingrid	Det er en klar oppfordring i klippet som vi hørte om at Equinor må gjøre mer enn det de gjør i dag. Henriette, Equinor har store finansielle muskler. Bruker dere nok av deres egen kapital på å både kutte utslipp og satse på fornybare alternativer?
44:32-45:18	Henriette	Vi vil helst si at vi deler jo utålmodigheten til mange. Prøver å være fremoverlent og har kommet med ny strategi, så vi mener at vi gjør ... man kan sikkert alltid gjøre mer, men vi forsøker hele tiden å bevege oss. Vi sier også at vi nå har satt noen mål. Vi ser at omverdenen beveger seg ganske fort, så vi kommer helt sikkert til å måtte vurdere målene våre jevnlig, særlig på klimasiden og utslippssiden, men vi må bevege oss litt i takt med både etterspørsel og omverden. Men jeg synes vi har satt oss veldig tøffe og ambisiøse mål, nå i juni.
45:19-46:06	Henriette	Ja, gjør vi nok? Sikkert aldri, holdt jeg på å si. Samtidig må vi få lov til å si at vi er nå utbygger av verdens største offshore vindprosjekt på Dogger Bank. Vi er

		<p>utbygger av verdens største flytende vindpark på Hywind Tampen. Det er den første vindparken som knyttes mot olje og gass. Norge, og vi sammen med partnerne, bygger verdens første lager for CO2 for tredjepart. Jeg synes jo at vi både som selskap og nasjon, er ganske foroverlent. Gjør vi nok? Alle kan alltid gjøre litt mer. Vi kan alltid gå en ekstra mil, men jeg synes vi skal erkjenne at Norge har gjort noen grep, og Equinor har gjort noen grep, som har stilt oss ganske langt fremme.</p>
46:06-46:30	Ingrid	<p>Noe av det vi skal få til, er å omgjøre mange av de felles ambisjonene våre til handling, også før det er for sent. Det skal ikke ta for lang tid å sette i gang med de handlingene og investeringene som må til. Hvordan skal vi klare å få til dette handlingsaspektet som er så viktig i det grønne skiftet? Astrid?</p>
46:31-47:20	Astrid	<p>Det er det vi er nødt til å bruke de neste årene på, uavhengig av hvem som vinner valget om noen uker, så er det den regjeringen som sitter da, som er nødt til å levere på de årene, for vi har åtte år på å kutte halvparten av verdens klimagassutslipp. Jeg tror det å investere mer, at staten også skal stille opp og investere mer, prioritere rettferdig ... jeg er opptatt av det Ola sa litt tidligere også, vi må ha folk med oss. Da må det gå raskt nok, hvis ikke tror jeg vi mister folk på at vi ikke når klimaambisjonene våre, men vi må også ha en rettferdighet i det, at du opplever at du fortsatt har en jobb å gå til. At du opplever at du ikke kommer til å bli rammet for hardt, selv om alle kommer til å oppleve at vi skal gjøre en del klimasteg, kan du ikke bli rammet for hardt økonomisk. Så må vi ha tydelige mål og planer som blir fulgt opp. Det tror jeg er oppskriften, forhåpentligvis.</p>

47:21-47:58	Ola	<p>Jeg er enig i mye av det Astrid sier. Det viktigste er politisk vilje og politisk gjennomslagskraft og -evne. Så har jeg sett at det er en del som: «Vi har kjempekort tid. Da må vi få panikk. Bli sur.» Veldig uenig i det. Når vi har veldig dårlig tid, har vi en plikt til å ikke lide av moralsk panikk. Når vi har veldig dårlig tid, skal vi gjøre det som fungerer, og vi skal gjøre det fort. Det synes jeg er veldig rart i klimadebatten. Om vi har dårlig tid, er det liksom den som skriker høyest eller fortest. Nei, vi har dårlig tid, da må vi gjøre det som fungerer, og vi skal gjøre det på en ordentlig måte.</p>
48:00-48:26	Avslutning / avrundning	<p>Da må vi sette strek for denne gang, og tusen takk for at dere kom!</p> <p>Som vi har hørt er det ingen tvil om at både politisk vilje, politiske løsninger og godt samarbeid mellom politikk og industri er helt avgjørende for å lykkes med det grønne skiftet. Men som vi også har hørt er det veldig mye som må skje samtidig, og utover høsten kommer vi i Equinor til å utforske flere tema og områder som vil være avgjørende for at vi skal lykkes med det grønne skiftet. Takk for at du lyttet, og på snarlig gjenhør.</p>